

LUUMÄEN KUNTA
ARVIOINTIKERTOMUS 2021
Tarkastuslautakunta

SISÄLLYS

1. Tarkastuslautakunnan päähuomiot vuodelta 2021

2. Tarkastuslautakunta

2.1 Kokoonpano

2.2 Tehtävät

2.3 Toiminta

3. Edellisen vuoden arviointikertomuksen johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

4. Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi

4.1. Toiminnalliset tavoitteet

4.2. Taloudelliset tavoitteet

4.3. Investoinnit ja rahoitus

4.4 Henkilöstö

5. Strategiset tavoitteet

1. Tarkastuslautakunnan päähuomiot vuodelta 2021

Korona vaikutti vielä vuoden toimintaan. Verotulot kehittyivät positiivisesti ja kulu puoli pysyi tavoitteissa, joten tuloksessa päästiin 700 000 € plussalle.

Huolestuttavaa on että huoltosuhde heikkenee Luumäellä koko maata nopeammin ollen ennusteen mukaan 2021 91 ja sen on ennustettu olevan jopa 117 vuonna 2035.

Arviointikertomuksessa jäljempänä tehtyihin huomioihin perustuen tarkastuslautakunta pyytää kunnanhallitusta ottamaan kantaa seuraaviin kysymyksiin siten, että vastaukset ovat valtuuston käsiteltävinä 31.12.2022 mennessä:

1. Miten lukio pidetään vetovoimaisena?

2. Onko kunta houkutteleva lapsiperheille ja miten sitä voitaisiin parantaa?

2. Tarkastuslautakunta

2.1. Kokoonpano

Tarkastuslautakunnan varsinaisina jäseninä ovat toimineet Anni Simola (puheenjohtaja), Mari Kurkan (varapuheenjohtaja), Seikku Kaita, Aino Korhonen ja Johannes Pohjala.

Heidän varajäseninään ovat toimineet Joakim Vainonen, Mari Pynnönen, Petra Hedenstam, Virpi Kosonen ja Sami Karvanen.

Tilintarkastuksesta on vastannut BDO Audiator Oy, päävastuullisena tilintarkastajana JHT, KHT Ulla-Maija Tuomala.

2.2 Tehtävät

Tarkastuslautakunnan pääasiallisena tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Muut tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty Luumäen kunnan hallintosäännössä.

2.3 Toiminta

Tarkastuslautakunta on laatinut arviointisuunnitelman vuosille 2021-2024, minkä mukaisesti vuoden 2021 arvioinnin ovat hallinto, sosiaali- ja terveystoimi, varhaiskasvatus ja esiopetus, opetus ja koulutus, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi. Vuoteen 2021 kohdistuvaa arviointia varten lautakunta on kokoontunut 6 kertaa.

3. Edellisen vuoden arviointikertomuksen johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Kunnanhallitus ei ole tuonut edellisen vuoden arviointikertomuksen havaintoihin kohdistuvia selvityksiä valtuuston käsittelyyn kuten olisi pitänyt.

4. Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi

4.1. Toiminnalliset tavoitteet

4.1.1. Kuntakonserni

Luumäen kunnan kuntakonserni muodostuu emoyhtiöstä (Luumäen kunta), tytäryhteisöistä (Luumäen asunnot Oy, Luumäen Energia Oy ja Asunto Oy Luumäen Joukolanpuisto), osakkuusyhteisöistä (Asunto Oy Valliheikki ja Asunto Oy Luumäen Parsikonpuisto) sekä kuntayhtymistä (Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymä sekä Etelä-Karjalan liitto).

Kunnan konserniohjeen mukaan valtuusto määrittelee kunnan tavoitteet ja omistajapolitiikan linjaukset sekä päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista. Konserniohjeen mukaisesti kunnanhallitus johtaa kuntakonsernia ja antaa valtuustolle oleelliset tiedot konsernin toiminnasta tilinpäätöksen yhteydessä.

Kunnan takaukset tytär- ja osakkuusyhteisöille oli vuoden 2021 lopussa yhteensä 12,25milj€. Tämä on edelleen kunnan taloudellisista riskeistä suurin. Tytäryhtiö Luumäen asunnot Oy:n toiminnallinen ja taloudellinen tilanne on parantunut, mutta yhtiön osuus kuntakonsernin lainoista on edelleen 11,7 milj€.

Kuntakonsernin toimintatuottojen ja –kulujen suhde on 48% joka on edellisen vuoden tasolla. Vuosikate on parantunut 80:sta 124 prosenttiin.

4.1.2. Käyttötalousosa

4.1.2.2 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Pandemian aiheuttamat poikkeusolot vaikuttivat edelleen hyvinvoinnin ja terveyden alaan, mutta akuutit tapaukset on pystytty hoitamaan. Olosuhteisiin nähden poikkeusoloista selviydettiin hyvin.

Työttömien työnhakijoiden määrä pieneni hieman vuotta aiemmasta. Vuonna 2020 joulukuussa työttömiä työnhakijoita oli Luumäellä 239 ja vuoden 2021 joulukuussa 208. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 10,8%

4.1.2.3. Sivistystoimi

Sivistystoimi suurimpana hallinnonalana on näkyvimmin joutunut tasapainoilemaan säästövaatimusten ja laadukkaan palvelutuotannon kanssa. Sivistyslautakunnan osalta on talousarvio ylittynyt nettona 262 000eur, joka on 2,8%. Edellisvuoteen verrattuna luku on hieman alempi. Tilintarkastajien mukaan kysymys on lähinnä henkilöstökuluista eikä ole olennainen ylitys. Tilintarkastajat ovat sitä mieltä, että toteutusvertailussa olisi kuitenkin syytä kertoa ylitykseen johtaneista syistä.

Oppilastietojen osalta yksi oppilas puuttui Koski-järjestelmästä. Tilintarkastajat suosittelevat varmentamaan tietojen oikeellisuuden, jotta Opetushallitus saa oikeat tiedot valtionosuuksien maksatusta varten. Oppilasluettelot ja raportit suositellaan varmistamaan tietojen oikeellisuudesta vastaavien henkilöiden allekirjoituksella.

Sivistystoimi saavutti 2021 toiminnalliset tavoitteet varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiossa ja vapaa-aikatoimessa. Merkittävä osa henkilöstöä eläköityi tänä vuonna. Ongelmia tuotti myös uuden kirjastonhoitajan rekrytointi hakijoiden puuttumisen vuoksi.

Lukion vetovoimaa lisää valtakunnallinen menestys ja yrittäjyyteen keskittyvä opetus.

4.1.2.4 Tekninen toimi

Menototeuma oli 86.79% ja tulototeuma 101.72% talousarvion tavoitteista. Positiivinen tulos ei kuitenkaan kuvaa pysyvää kehitystä vaan johtuu kulukurista.

Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin pois lukien sähköautojen latauspaikat henkilökunnan paikoitusalueelle.

Lupakäsittely ei ruuhkautunut edellisvuoden tapaa. Keskimääräinen lupakäsittelyaika oli 5 viikkoa ja tavoiteaika 4 viikkoa, mutta ainakin osa venyneistä käsittelyajoista johtui puutteellisista hakemustiedoista.

Uusi pohjavesiasetus esti osittain kaavoitusta etenemästä aiotuilla alueilla. Teollisuusalueiden kaavoitusta siirtyi seuraavalle vuodelle.

4.2 Taloudelliset tavoitteet

Talousarvio vuodelle 2021 pohjautui kunnanhallituksen antamiin talouden tasapainottamisohjelman mukaisiin ohjeisiin hakea talouden tasapainottamisen keinoja siten, että investoinnit pidetään n. 1m€ tasolla myös 2021-2022, kiinteistöjen käyttöä tiivistetään ja käyttö- talousmenojen säästöjen vaikutus on 2021 loppuun mennessä vähintään 600 000€. Seudullisen pelastustoimen, ympäristötoimen ja maaseututoimen sekä Etelä-Karjalan liiton antamat määrärahaesitykset olivat talousarviossa annetun mukaisia. Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoimen Eksoten määräraha perustui epävarmaan arvioon, jossa oli talousarviota laatiessa korotuspaineita. Talousarvion tavanomaista epävarmempi verotuloennuste perustui Kuntaliiton veroennustekehikkoon, jonka mukaan verotuloksi arvioitiin 17,698 milj.€. Valtionosuusarvio perustui peruspalvelujen valtionosuuden osalta valtionvarainministeriön kuntatalous- ohjelman yhteydessä julkaistuun kuntakohtaiseen laskelmaan. Talousarvion vuodelle 2021 vuosikatteen ylijäämä oli 948 300 € ja tilikauden tuloksen alijäämä 957 400 €. Tilikauden alijäämä talousarviossa oli 276 300€.

Lokakuussa 2021 valtuusto hyväksyi vielä lisätalousarvion. Talousarvion menoihin lisättiin 1 633 600 €, josta suurin osa eli 1,5 m€, oli lisäystä Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoimien

maksuosuuksiin. Rahoituksen puolella lisätuloja saatiin ennakoitua suuremmista tuloveroista, kiinteistöveroista ja yhteisöveroista sekä mm. sijoitusten tuotoista yhteensä 1 484 000 €.

Tulos vuodelle 2021 oli talousarviota parempi. Vaikka valtionosuudet jäivät ennakoitua pienemmiksi, olivat verotulot lähes miljoona euroa arvioitua paremmat eli 18,681 milj.€. Vuoden 2021 vuosikatteen ylijäämä oli 2,6 milj.€ ja tilikauden tuloksen ylijäämä 699 720 €. Tilikauden ylijäämä oli 1 380 881 €.

Aiempina vuosina tarkastuslautakunnan erityisenä huolena on ollut poistojen korkea tulosta rasittava taso. Arviointikertomuksessa 2020 esitettiin kysymys, onko edes mahdollista saavuttaa kestävästi vuosikatteen ja poistojen suhteeksi vähintään 100% ainakaan muutaman vuoden tähtäimellä. Tähän vaadittaisiin noin miljoonan parannus vuosikatteeseen. Tämä toteutui nyt 2021 vuosikatteen oltua 3,881 milj. € ja poistojen 3,102 milj.€. Vuosikate nousi miljoonalla ja poistojen määrä laski vuonna 2021. Suunta oli oikea, joskin väliaikainen, mikäli investointien määrä lähivuosina kasvaa jälleen muutaman poikkeuksellisen tiukan investointivuoden jälkeen.

4.3 Investoinnit ja rahoitus

Investoinnit pidettiin suunnitellun mukaisesti alle miljoonassa eurossa, investointimenojen ollessa 898 000 €.

Kunnan maksuvalmius parani edelliseen vuoteen verrattuna. Kassan riittävyys parani 133 päivästä 141 päivään.

4.4 Henkilöstö

Henkilöstön kokonaismäärä oli vuoden lopussa 160, joista vakinaisia 113 ja määräaikaista ja työllistettyjä 47. Henkilömäärä vähentyi 3:lla edelliseen vuoteen verraten. Vuosina 2021-2031 Luumäen kunnasta ennakoitaan eläköityvän 63 henkilöä.

5. Strategiset tavoitteet

Strategiassa kunnan tavoitteilaksi määritellään “Voimakkaasti elävä” ja “Hyvinvoiva kuntalainen-hyvinvoiva yhteisö”. Nämä on strategiataulussa edelleen purettu kahdeksaksi toimintalinjaksi, joilla tavoitetta saavutetaan.

Strategian näkyvyys päätöksenteossa on jäänyt vähäiseksi. Päätösten perustumista strategiaan ei ole tuotu ilmi pöytäkirjoissa.

24.5.2021

Luumäen kunnan tarkastuslautakunta

Kaisa Kausti-Uski
KAISA KAUSTI-USKI
pj. Anni Simolan valtuuttamana
ks. liite
Anni Simola

puheenjohtaja

Mari Kurkan
Mari Kurkan

varapuheenjohtaja

Seikka Kaita

Seikka Kaita

jäsen

Aino Korhonen

Aino Korhonen

jäsen

Johannes Pohjala

Johannes Pohjala

Jäsen

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2021 valtuustolle käsiteltäväksi ja esittää, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista hallituksen selvitykset niin, että ne voidaan käsitellä valtuustossa 31.12.2022 mennessä ja toimittaa selvitykset myös tarkastuslautakunnalle.

Kausto-Uski Kaisa

Lähetetty: Simola Anni
perjantai 10. kesäkuuta 2022 9:25
Vastaanottaja: Kausto-Uski Kaisa
Aihe: Vs: Valtuustonkokous

Hei
Olen kotona vain maanantai sunnuntai yön eli ei oikein kerkiää. Eli valtuutan sinut allekirjoittamaan arviointikertomuksen.

Anni

Lähetetty: Kausto-Uski Kaisa <kaisa.kausto-uski@luumaki.fi>
Lähetetty: torstai 9. kesäkuuta 2022 11.26
Vastaanottaja: Simola Anni <anni.simola@luumaki.fi>
Kopio: Laari Virpi <virpi.laari@luumaki.fi>; Alaheikka Risto <risto.alaheikka@luumaki.fi>
Aihe: VS: Valtuustonkokous

Hei Anni,
pystyisitkö käymään allekirjoittamassa arviointikertomuksen kunnantalolla ennen maanantaita? Vai allekirjoitanko minä luvallasi puolestasi?

Ystävällisin terveisin

Kaisa Kausto-Uski
Hallintojohtaja
Luumäen kunta

Linnalantie 33
54500 TAAVETTI
puhelin 040 189 3340

Lähetetty: Simola Anni <anni.simola@luumaki.fi>
Lähetetty: torstai 9. kesäkuuta 2022 11.23
Vastaanottaja: Kausto-Uski Kaisa <kaisa.kausto-uski@luumaki.fi>
Aihe: Valtuustonkokous

Hei
En pysty osallistumaan maanantain valtuuston kokoukseen.

Anni Simola